

Pagna ewlenija>Tehid ta' azzjoni legali>Fejn u kif>Il-ligi ta' Iliema pajjiż tapplika?

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [PL](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin digà ġew tradotti.

Swipe to change

I-Ingliż**Il-ligi ta' Iliema pajjiż tapplika?**

Polonja

AVVIŻ: It-twegibiet mogħtija hawn isfel MA JAPPLIKAWX għal sitwazzjonijiet regolati mil-ligi ta-UE

1 L-ghejun tar-regoli fis-sehħ**1.1 Regoli nazzjonali**

L-Att dwar id-Dritt Internazzjonali Privat tal-4 ta' Frar 2011 (il-Ġurnal tal-Liġijiet 2011/80, partita 432, kif emendat) (il-"PILA")

1.2 Konvenzjonijiet internazzjonali multilaterali

Il-Konvenzjoni tal-Aja tas-17 ta' Lulju 1905 dwar iċ-ċaħda tad-drittijiet civili u miżuri simili ta' protezzjoni

Il-Konvenzjoni tal-Aja tal-5 ta' Ottubru 1961 dwar il-kunflitti ta' liġijiet relatati mal-forma ta' dispożizzjonijiet testamentarji

Il-Konvenzjoni tal-Aja tal-5 ta' Ottubru 1961 dwar is-setgħat tal-awtoritajiet u tal-ligi applikabbli fir-rigward tal-protezzjoni tat-tfal

Il-Konvenzjoni tal-Aja tal-4 ta' Mejju 1971 dwar il-ligi applikabbli għall-inċidenti tat-traffiku

Il-Konvenzjoni tal-Aja tat-2 ta' Ottubru 1973 dwar il-ligi applikabbli għall-obbligi ta' manteniment

Il-Konvenzjoni dwar il-ligi applikabbli għall-obbligi kuntrattwali nfetħet għall-iffirmar f'Ruma fid-19 ta' Ġunju 1980

Il-Konvenzjoni tal-Aja tad-19 ta' Ottubru 1996 dwar il-ġurisdizzjoni, il-ligi applikabbli, ir-rikonossiment, l-eżekuzzjoni u l-kooperazzjoni fir-rigward tar-responsabbiltà tal-ġenituri u l-miżuri għall-protezzjoni tat-tfal

1.3 Konvenzjonijiet bilaterali prinċipali

Il-Polonja ffirmat numru ta' ftehimiet bilaterali fuq tranżazzjonijiet legali, li kienu jipprevedu wkoll ir-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet. Dawn jinkludu ftehimiet kemm mal-Istat Membri tal-UE u ma' pajjiżi terzi. Minhabba li l-istrumenti li jorbu lill-Istati Membri tal-UE u li jinkludu regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet rigward diversi oqsma jieħdu **precedenza** fuq ftehimiet bilaterali ffirmati bejn l-Istati Membri, fil-prinċipju, il-ftehimiet ma' pajjiżi terzi biss għandhom importanza Prattika. Dawn jinkludu ftehimiet mal-Belarus (26 ta' Ottubru 1994), mar-Russja (16 ta' Settembru 1996), l-Ukrajna (24 ta' Mejju 1993), ir-Repubblika Demokratika tal-Poplu tal-Korea (28 ta' Settembru 1986), Cuba (18 ta' Novembru 1982), il-Vjetnam (22 ta' Marzu 1993) u b'suċċessjoni (abbazi tal-ftehim mal-Jugoslavja datat 6 ta' Frar 1960), mal-Bożnija-Ħerzegovina, il-Montenegro u s-Serbja.

2 L-implimentazzjoni tar-regoli dwar il-kunflitt ta' liġijiet**2.1 L-obbligu tal-imhalef li japplika b'inizjattiva tiegħu stess ir-regoli dwar il-kunflitt ta' liġijiet**

Iva, l-qorti tapplika r-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet *ex officio*. Hija tapplika wkoll il-ligi barranija *ex officio* fejn regola dwar il-kunflitt tal-liġijiet tidentifika dik il-ligi bħala applikabbli wkoll għal kwistjoni speċifika.

2.2 Rinviu dwar l-għażla ta' liġijiet

Skont l-Artikolu 5 tal-PILA, ir-rinviju bil-maqlub biss huwa permess taħt il-ligi Pollakka.

Il-Paragrafu 1 ma japplikax jekk il-ligi applikabbli għet determinata:

- 1) *bl-għażla tal-ligi;*
- 2) *skont il-forma tat-tranżazzjoni legali;*
- 3) *fir-rigward ta' obbligi kuntrattwali, obbligu mhux kuntrattwali jew tranżazzjoni legali unilaterali li għalihom dan l-Att jistabbilixxi l-ligi applikabbli.*

2.3 Bidla f'element ta' konnessjoni**2.4 Eċċezzjonijiet għall-applikazzjoni normali tar-regoli dwar il-kunflitt ta' liġijiet**

Id-derogi mill-applikazzjoni tal-ligi stipulati mir-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet li għandhom x'jaqsmu mar-relazzjoni legali huma previsti fl-Artikoli 3 u 10 tal-PILA.

Artikolu 3(1). Fejn l-Att jeħtieġ l-applikazzjoni tal-lex patriae u ma jkunx possibbli li tiġi determinata n-nazzjonalità tal-persuna konċernata, jekk ma għandhiex nazzjonalità jew ma jistax jiġi determinat il-kontenut tal-lex patriae, tapplika l-ligi tad-domicilju tal-persuna u, fejn ma jkollhiex domicilju, tapplika l-ligi tar-residenza abitwali tagħna.

Artikolu 10(1). Fejn ikun impossibbli li jiġu stabbiliti ċ-ċirkostanzi li jiddeterminaw l-applikabbiltà tal-ligi, tapplika l-ligi li magħha hija l-aktar marbuta r-relazzjoni legali. Barra minn hekk, il-ligi Pollakka għandha tapplika fejn ikun impossibbli li jiġi determinat il-kontenut tal-ligi barranija applikabbli f'ammont ta' żmien raġonevoli.

Barra minn hekk ukoll, l-Artikolu 67 tal-PILA jgħid illi fejn ma tiġi identifikata l-ebda liġi applikabbli fil-PILA, f'regolamenti speċifiċi, fi ftehimiet internazzjonali rratifikati u eżegwibbli fil-Polonja jew fil-ligi tal-UE, il-ligi li tirregola r-relazzjoni legali **għandha tkun il-ligi tal-pajjiż li magħha hija l-aktar marbuta r-relazzjoni legali.**

2.5 Prova ta' liġi barranija

Il-qorti tidentifika u tapplika l-ligi barranija *ex officio* - l-Artikolu 1143 tal-Kodiċi Pollakk tal-Proċedura Ċivili.

3 Ir-regoli dwar il-kunflitt ta' liġijiet**3.1 Obbligi kuntrattwali u atti legali**

Ir-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet rilevanti stabbiliti fil-PILA:

Artikolu 28(1). 1. Il-ligi applikabbli għall-obbligi kuntrattwali għandha tiġi determinata mir-Regolament Nru 593/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 dwar il-ligi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali (Ruma I) (ĠU L 177, ta-4 ta' Lulju, 2008, p.6). Id-dispożizzjonijiet tar-Regolament għandhom japplikaw fejn hu xieraq għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tiegħu mill-Artikolu 1(2)(j) tar-Regolament imsemmi fil-paragrafu 1.

Skont l-Artikolu 29(1) tal-PILA, fejn il-ligi Pollakka tipprovdi għal obbligu ta' assigurazzjoni, il-kuntratt tal-assigurazzjoni għandu jiġi regolat mil-ligi Pollakka.

2. Fejn il-liġi ta' Stat Membru taż-Żona Ekonomika Ewropea li jipprovdli għal obbligu ta' assigurazzjoni teħtieġ illi tiġi applikata l-liġi ta' dak l-Istat Membru għall-kuntratt ta' assigurazzjoni, għandha tapplika dik il-liġi.

L-Artikolu 30(1) Bl-eċċezzjoni tal-kazijiet speċifikati fir-Regolament imsemmi fl-Artikolu 28, l-għażla tal-liġi applikabbli ta' pajjiż ieħor li mhux Stat Membru taż-Żona Ekonomika Ewropea fir-rigward ta' kuntratt li huwa marbut mill-qrib mat-territorju ta' mill-inqas Stat Membru wieħed ma tistax iċċaħħad lill-konsumaturi mill-protezzjoni mogħtija lilhom mil-liġi Pollakka li tittrasponi d-direttivi li ġejjin:

1) Id-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli ingusti f'kuntratti mal-konsumatur (ĠU L 95 tal-21 ta' April 1993, p. 29); ĠU UE Edizzjoni Speċjali bil-Pollakk: Kapitolu 15 Volum 2 p. 288);

2) (imħassar);

3) Id-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 1999 dwar ċerti aspetti tal-bejgħ ta' oġġetti tal-konsum u garanziji assoċjati magħhom (ĠU L 171 tas-7 ta' Lulju 1999, p. 12); ĠU UE Edizzjoni Speċjali bil-Pollakk: Kapitolu 15 Volum 4 p. 223);

4) Id-Direttiva 2002/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2002 li tikkonċerna t-tqegħid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji ta' konsumaturi u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 90/619/KEE u d-Direttivi 98/7/KE u 98/27/KE (ĠU L 271 tad-9 ta' Ottubru 2002, p. 16; ĠU UE Edizzjoni Speċjali bil-Pollakk: Kapitolu 6 Volum 4 p. 321);

5) Id-Direttiva 2008/48/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2008 dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE (ĠU L 133, 22.5.2008, p. 66 kif emendata).

2. Fejn il-liġi applikabbli għal kuntratt li huwa kopert mid-Direttiva 2008/122/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 14 ta' Jannar 2009 dwar il-protezzjoni tal-konsumatur rigward ċerti aspetti ta' kuntratti ta' timeshare, kuntratti dwar prodotti ta' vaganza għal perijodu fit-tul, kuntratti ta' bejgħ mill-ġdid u kuntratti ta' skambju (ĠU L 33, 3.2.2009, p. 10) hija l-liġi ta' pajjiż li mhux Stat Membru taż-Żona Ekonomika Ewropea, il-konsumaturi ma jistgħux jiġu miċhuda mill-protezzjoni li jgawdu minnha taħt il-liġi Pollakka li tittrasponi dik id-Direttiva:

1) jekk xi proprjetà immobbli tinsab f'wieħed mill-Istati Membri, jew

2) fir-rigward ta' ftehim li ma għandux x'jaqsam direttament mal-proprjetà immobbli, jekk operatur ekonomiku jmessi n-negozju tiegħu jew l-attività professjonali tiegħu f'wieħed mill-Istati Membri jew jittrasferixxi dik l-attività f'wieħed mill-Istati Membri b'xi mod u l-kuntratt jaqa' taħt dik l-attività.

L-Artikolu 31. Obbligu minħabba titolu ta' sigurtà li mhux kambjala jew ċekk għandu jiġi regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih ġie eżegwit jew maħruġ dak it-titolu.

L-Artikolu 32(1) Obbligu li jseħh minħabba tranżazzjoni legali unilaterali għandu jiġi regolat mil-liġi magħzula mill-parti li qed ttwettaq dik it-tranżazzjoni. Meta' ż-żewġ partijiet għal dan l-obbligu jiġu identifikati, il-liġi għanda tintagħżel, tiġi emendata jew imħassra bi ftehim bejn il-partijiet.

2. Fil-kazijiet fejn ma ssir l-ebda għażla espressa tal-liġi, obbligu minħabba tranżazzjoni legali unilaterali jiġi regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn il-persuna li qed ttwettaq dik it-tranżazzjoni għandha r-residenza abitwali jew ufficjuji registrat tagħha. Jekk il-fatti tal-każ jindikaw illi l-obbligu huwa aktar marbut mill-qrib mal-liġi ta' pajjiż differenti, tapplika l-liġi ta' dak il-pajjiż.

...

Skont l-Artikolu 36 l-effetti ta' ċessjoni ta' riċevibbli fir-rigward ta' partijiet terzi għandhom jiġu determinati mil-liġi tal-pajjiż li għandu ġurisdizzjoni fuq ir-riċevibbli ċeduti.

L-Artikolu 37. Il-liġi applikabbli għall-assunzjoni tad-dejn hija l-liġi tal-pajjiż b'ġurisdizzjoni fuq id-dejn assunt.

L-Artikolu 38. L-effett ta' bidla fil-valur ta' munita fuq l-ammont ta' dejn għandhom jiġu evalwati skont il-liġi applikabbli għad-dejn.

3.2 Obbligi mhux kuntrattwali

Ir-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet rilevanti huma stabbiliti fil-PILA:

L-Artikolu 33. Il-liġi applikabbli għall-obbligi riżultanti minn avvenimenti għajr tranżazzjonijiet legali għandha tiġi determinata mir-Regolament (KE) Nru 864/2007/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet mhux kuntrattwali (ir-Regolament Ruma II) (ĠU L 199, tal-31 ta' Lulju 2007, p.40).

L-Artikolu 34. Il-Konvenzjoni tal-Aja tal-4 ta' Mejju 1971 dwar il-liġi applikabbli għall-incidenti tat-traffiku (Gurnal tal-Liġijiet 2003/63 partita 585) tiddetermina l-liġi applikabbli għar-responsabbiltà mhux kontrattwali ta' partijiet terzi minħabba incidenti tat-traffiku.

L-Artikolu 35. Ir-responsabbiltà tal-partijiet terzi għall-azzjonijiet u omissjonijiet tal-korpi li jeżerċitaw awtorità pubblika f'pajjiż speċifiku għandha tiġi regolata mil-liġi ta' dak il-pajjiż.

3.3 L-istat personali, l-aspetti tiegħu marbuta mal-istat ċivili (Isem, domicilju, kapacità)

Ir-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet li japplikaw għall-istatus ta' persuna fiżika:

Il-kapacità ġuridika ta' persuna fiżika u l-kapacità tagħha biex ttwettaq tranżazzjonijiet legallgħandhom jiġu regolati mill-lex patriae tagħha (Artikolu 11(1)).

2. Fejn persuna fiżika qed ttwettaq tranżazzjoni legali fi ħdan il-qafas tan-negozju tagħha, ikun sufficjenti illi jkollha l-kapacità biex ttwettaq din it-tranżazzjoni skont il-liġi tal-pajjiż fejn huwa bbażat in-negozju.

3. Il-paragrafu 1 ma jeskludix l-applikazzjoni tal-liġi li tirregola t-tranżazzjoni legali jekk hija tistabbilixxi rekwiżiti speċifiċi fir-rigward tal-kapacità biex ttwettaq dik it-tranżazzjoni legali.

Skont l-Artikolu 12, meta jkun ġie ffirmat ftehim minn partijiet li jinsabu fl-istess pajjiż, persuna fiżika li għandha l-kapacità tiffirma dak il-ftehim skont il-liġi ta' dak il-pajjiż tista' tinwoka inkapacità skont il-liġi msemmija fl-Artikolu 11(1) biss jekk il-parti l-oħra ma kinix taf b'dik l-inkapacità meta ffirmat il-ftehim jew meta l-parti l-oħra ma kinix taf b'negligenza b'dik l-inkapacità dakinhar tal-iffirmar.

2. Persuna fiżika li ttwettaq tranżazzjoni legali unilaterali u li għandha l-kapacità tagħmel hekk skont il-liġi tal-pajjiż fejn saret it-tranżazzjoni tista' tinwoka l-inkapacità skont il-liġi msemmija fl-Artikolu 11(1) biss jekk din ma taffettwax ħażin lil kull persuna li, meta aġixxiet b'diligenza dovuta, straħet fuq l-assunzjoni illi dik il-persuna li wettqet it-tranżazzjoni legali kellha l-kapacità rikjesta biex tagħmel hekk.

3. Jekk persuna fiżika tagħxi permezz ta' rappreżentant, l-applikabilità tal-paragrafi 1 u 2 tiġi determinata miċ-ċirkostanzi rilevanti li jikkonċernaw ir-rappreżentant.

4. Il-paragrafi 1 u 2 ma japplikawx għat-tranżazzjonijiet legali fil-qasam tal-liġi tal-familja u tal-kurazija jew il-liġi tas-suċċessjoni, jew għal xi regolamenti dwar proprjetà immobbli f'pajjiż li mhux il-pajjiż li fih ttwettqet it-tranżazzjoni legali.

Skont l-Artikolu 13(1), **l-inkapacità legall** għandha tiġi regolata mill-lex patriae tal-persuna fiżika inkapacitata. Fejn Qorti Pollakka tiddeciedi dwar l-inkapacità ta' ċittadin barrani, tapplika l-liġi Pollakka.

L-Artikolu 14(1) jeħtieġ l-applikazzjoni tal-lex patriae għall- **preżunzjoni jew dikjarazzjoni tal-mewta** ta' persuna fiżika. Fejn Qorti Pollakka tiddeciedi dwar il-preżunzjoni jew dikjarazzjoni tal-mewta ta' ċittadin barrani, tapplika l-liġi Pollakka.

Skont l-Artikolu 16(1), **id-drittijiet personali** ta' persuna fiżika jiġu regolati mill-lex patriae tagħhom.

Persuna fiżika li d-drittijiet personali tagħha jiġu mhedda jew ġew miksura tista' titlob protezzjoni taħt il-liġi tal-pajjiż li fit-territorju tiegħu seħhew l-avveniment li kkawża din it-treddida jew vjolazzjoni, jew taħt il-liġi tal-pajjiż li fit-territorju tiegħu seħhew l-effetti tal-vjolazzjoni.

Jekk id-drittijiet personali ta' persuna fiżika ġew miksura mill-midja tal-massa, id-dritt ta' risposta, għal korrezzjoni jew għal miżura simili ta' protezzjoni għandhom jiġu regolati mil-liġi tal-pajjiż fejn għandu l-ufficjuji registrat jew residenza abitwali l-pubblikatur jew xandar.

3.4 Li tiġi stabbilita r-relazzjoni bejn il-ġenituri u t-fal, inkluża l-adozzjoni

3.4.1 Li tiġi stabbilita r-relazzjoni bejn il-ġenituri u t-fal

Ir-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet applikabbli għar-relazzjonijiet bejn ġenituri u tfal (PILA):

'Il-parentela ta' tifel tista' tiġi stabbilita jew miċħuda skont il-lex patriae tat-tifel meta twieled (l-Artikolu 55(1) tal-PILA). Jekk il-lex patriae tat-tifel meta' jitwieled ma tippermettix ir-rikonoxximent tal-paternità permezz ta' ordni tal-qorti, il-filjazzjoni paterni b'ordni tal-qorti tiġi regolata mil-lex patriae tat-tifel fil-mument meta' giet aċċertata l-filjazzjoni tat-tifel. Ir-rikonoxximent tal-filjazzjoni tat-tfal għandha tiġi regolata mil-lex patriae tagħhom fi żmien ir-rikonoxximent. Meta' l-liġi ma tipprovdi għar-rikonoxximent ta' tifel, tapplika l-lex patriae tat-tifel meta' jitwieled, sakemm din tippermetti dan ir-rikonoxximent. Ir-rikonoxximent ta' wild konċeput iżda li għadu ma twelidx għandu jiġi regolat mil-lex patriae tal-omm fi żmien ir-rikonoxximent.

Skont l-Artikolu 56(1) tal-PILA, il-Konvenzjoni tal-Aja tad-19 ta' Ottubru 1996 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent, l-eżekuzzjoni u l-kooperazzjoni fir-rigward tar-responsabbiltà tal-ġenituri u l-miżuri għall-protezzjoni tat-tfal (ĠU L 151 tal-11 Ġunju 2008, p. 39; Ġurnal tal-Liġijiet 2010/172, partita 1158) **tiddetermina l-liġi applikabbli għar-responsabbiltà tal-ġenituri u d-drittijiet ta' kustodja.**

Meta l-post ta' residenza abitwali ta' tifel jinbidel għal pajjiż li mhux parti mill-konvenzjoni msemmija fil-paragrafu 1, il-liġi ta' dak il-pajjiż tibda tiddetermina l-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni ta' miżuri fil-pajjiż tar-residenza abitwali preċedenti tat-tifel.

Il-Konvenzjoni tal-Aja tad-19 ta' Ottubru 1996 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent, l-eżekuzzjoni u l-kooperazzjoni fir-rigward tar-responsabbiltà tal-ġenituri u l-miżuri għall-protezzjoni tat-tfal tiddetermina l-liġi applikabbli għall-**kurazija** tat-tfal (l-Artikolu 59 tal-PILA).

Meta l-post ta' residenza abitwali ta' tifel jinbidel għal pajjiż li mhux parti mill-konvenzjoni msemmija fil-paragrafu 1, il-liġi ta' dak il-pajjiż tibda tiddetermina t-termini għall-applikazzjoni tal-miżuri imposti fil-pajjiż tar-residenza abitwali preċedenti tat-tifel.

3.4.2 L-adozzjoni

Skont l-Artikolu 57 tal-PILA, l-adozzjoni għandha tiġi regolata mil-lex patriae tal-ġenitur adottiv.

L-adozzjoni kongunta mill-konjuġi għandha tiġi regolata mil-lex patriae komuni tagħhom. Meta l-konjuġi ma għandhomx lex patriae komuni, il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż fejn huma t-tnejn domiciljati u, jekk ma jkunux domiciljati fl-istess pajjiż, imbagħad il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż fejn iż-żewġ konjuġi għandhom ir-residenza abitwali tagħhom. Meta l-konjuġi ma jkollhomx ir-residenza abitwali tagħhom fl-istess pajjiż, il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż li miegħu huma aktar qrib il-konjuġi.

Kif stabbilit fl-Artikolu 58 tal-PILA, l-adozzjoni tkun impossibbli mingħajr l-applikazzjoni tal-lex patriae tal-persuna li se tkun adottata rigward il-kunsens tagħha, il-kunsens tar-rappreżentant legali tagħha u l-kunsens tal-awtorità kompetenti, kuf ukoll kull restrizzjoni fuq l-adozzjoni wara tibdil ta' domicilju lejn pajjiż differenti.

3.5 Iż-żwieġ, koppji mhux miżżewġin/li jikkoabitaw, sħubijiet, divorzju, separazzjoni ġudizzjarja, obbligi ta' manteniment

3.5.1 Żwieġ

Il-kapaċità biex wiehed jidhol għaż-żwieġ tiġi determinata fir-rigward ta' kull waħda mill-partijiet mil-lex patriae fi żmien tiegħi (-Artikolu 48 tal-PILA.)

Skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 49(1), il-forma li biha jiġi ċelebrat iż-żwieġ tiġi regolata mil-liġi tal-pajjiż fejn gie ċelebrat. Jekk iż-żwieġ jiġi ċelebrat barra l-Polonja, ikun suffiċjenti illi wiehed iħares ir-rekwiżiti tal-lex patriae taż-żewġ konjuġi jew il-liġi tad-domicilju jew residenza abitwali taż-żewġ konjuġi fiż-żmien taċ-ċelebrazzjoni taż-żwieġ.

Skont l-Artikolu 50 tal-PILA, il-liġi msemmija fl-Artikoli 48 u 49 għandha tapplika mutatis mutandis għall-effetti tal-inabilità għaċ-ċelebrazzjoni taż-żwieġ u n-nuqqas ta' osservazzjoni tar-rekwiżiti rigward il-forma li biha gie ċelebrat iż-żwieġ.

Ir-relazzjonijiet personali tal-konjuġi u r-regim tal-propjetà matrimonjali għandhom jiġi regolati mil-lex patriae komuni tagħhom (l-Artikolu 51(1)). Meta l-konjuġi ma għandhomx lex patriae komuni, il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż fejn huma t-tnejn domiciljati u, jekk ma jkunux domiciljati fl-istess pajjiż, imbagħad il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż fejn iż-żewġ konjuġi għandhom ir-residenza abitwali tagħhom. Meta l-konjuġi ma jkollhomx ir-residenza abitwali tagħhom fl-istess pajjiż, il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż li miegħu huma aktar qrib il-konjuġi.

3.5.2 Koppji mhux miżżewġin/li jikkoabitaw u sħubijiet

L-ebda

3.5.3 Id-divorzju u s-separazzjoni ġudizzjarja

Skont l-Artikolu 54 tal-PILA, ix-xoljiment taż-żwieġ jiġi regolat mil-lex patriae komuni tal-konjuġi meta' jitolbu x-xoljiment taż-żwieġ. Meta l-konjuġi ma jkollhomx lex patriae komuni, il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż fejn huma t-tnejn domiciljati meta jitolbu x-xoljiment taż-żwieġ u, fejn ma jkollhomx domicilju komuni meta' jitolbu x-xoljiment taż-żwieġ, il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż fejn kellhom l-aħħar residenza abitwali tagħhom, sakemm tibqa' r-residenza abitwali ta' xi haċċ minnhom. Il-liġi Pollakka għandha tapplika meta ma jkun hemm ċirkostanzi li jippermettu d-determinazzjoni tal-liġi applikabbli.

Id-dispożizzjonijiet ta' hawn fuq għandhom japplikaw mutatis mutandis għas-separazzjoni legali.

3.5.4 L-obbligi ta' manteniment

Skont l-Artikolu 63, il-liġi applikabbli għall-manteniment tiġi determinata mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment (ĠU L 7, 10.1.2009 p. 1).

3.6 Reġimi matrimonjali dwar il-propjetà

Ir-relazzjonijiet personali tal-konjuġi u r-regim tal-propjetà matrimonjali għandhom jiġu regolati mil-lex patriae komuni tagħhom (l-Artikolu 51(1)). Meta l-konjuġi ma għandhomx lex patriae komuni, il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż fejn huma t-tnejn domiciljati u, jekk ma jkunux domiciljati fl-istess pajjiż, imbagħad il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż fejn iż-żewġ konjuġi għandhom ir-residenza abitwali tagħhom. Meta l-konjuġi ma jkollhomx ir-residenza abitwali tagħhom fl-istess pajjiż, il-liġi applikabbli tkun il-liġi tal-pajjiż li miegħu huma aktar qrib il-konjuġi.

Skont l-Artikolu 52(1) tal-PILA, il-konjuġi jistgħu jagħzlu l-lex patriae ta' wiehed minnhom, jew il-liġi tal-pajjiż fejn huwa domiciljat jew għandu r-residenza abitwali tiegħu wiehed minnhom bħala l-liġi applikabbli għar-regim matrimonjali tagħhom. L-għażla tal-liġi tista' ssir ukoll qabel jiġi ċelebrat iż-żwieġ.

Il-kuntratti dwar il-propjetà matrimonjali huma regolati mil-liġi magħżula mill-partijiet kif jgħid il-paragrafu 1. F'kazijiet fejn ma ssir l-ebda għażla espliċita tal-

liġi, il-kuntratt dwar il-propjetà matrimonjali jiġi regolat mil-liġi applikabbli għar-relazzjoni personali u r-regim tal-propjetà matrimonjali tal-konjuġi, fiż-żmien meta kien gie ffirmat il-kuntratt. Meta ssir l-għażla tal-liġi biex tirregola r-regim ta' propjetà matrimonjali jew il-kuntratt matrimonjali, ikun biżżejjed illi tinzamm il-forma meħtieġa għall-kuntratti ta' propjetà matrimonjali skont il-liġi magħżula jew skont il-liġi tal-pajjiż fejn intaġġzlet il-liġi.

3.7 Testmenti u s-suċċessjoni

Il-liġi applikabbli għas-suċċessjoni hija indikata fir-Regolament (UE) Nru 650/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-aċċettazzjoni u l-infurzar ta' strumenti awtentici fil-qasam tas-suċċessjonijiet u dwar il-ħolqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni (ĠU L 201, 27.7.2012, p.107, kif emendat).

3.8 Propjetà reali

Skont l-Artikolu 41(1) tal-PILA, is-sjieda u d-drittijiet oħra ta' proprjetà jiġu regolati mil-liġi tal-pajjiż fejn jinsab is-soġġett tagħhom. L-akkwist u t-telf tal-proprjetà u l-akkwist, it-telf jew bidla fil-kontenut jew prijorità ta' drittijiet oħra ta' proprjetà jiġu regolati mil-liġi tal-pajjiż fejn jinsab is-soġġett tagħhom meta seħħ l-avveniment li ta lok għall-effetti legali msemmija hawn qabel.

3.9 Insolvenza

Ir-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet li jiddeterminaw il-liġi applikabbli għall-proċedimenti ta' falliment huma stabbilit fl-Att dwar il-Falliment tat-28 ta' Frar 2003 (test konsolidat: Ġurnal tal-Liġijiet tal-2015, partita 233):

Skont l-Artikolu 460 tal-Att dwar il-Falliment, il-liġi Pollakka għandha tapplika għall-proċedimenti ta' falliment imressqa fil-Polonja, sakemm id-dispożizzjonijiet ta' dan il-kapitolu ma jipprevdux mod ieħor.

Skont l-Artikolu 461 tal-Att dwar il-Falliment, ix-xogħol tal-ħaddiema impjegati fi Stat Membru ieħor tal-UE jew ta' Stat Membru tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huwa parti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea jiġi regolat mill-kuntratt ta' impjeg tagħhom.

Il-liġi li tiddetermina jekk oġġett partikolari jikkostitwix proprjetà immobbli hija l-liġi applikabbli fil-post fejn jinsab dak l-oġġett.

Ftehimiet dwar l-użu jew l-akkwist ta' proprjetà immobbli fi Stat Membru ieħor tal-UE jew ta' Stat Membru tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huwa parti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea jiġu regolati mil-liġi tal-pajjiż fejn tinsab il-proprjetà immobbli.

Id-drittijiet marbuta ma' proprjetà immobbli fi Stat Membru ieħor tal-UE jew ta' Stat Membru tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huwa parti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea, jew ma' bastimenti tal-baħar jew inġenji tal-ajru rreġistrati jiġu regolati mil-liġi tal-pajjiż fejn jinżamm ir-registru rilevanti.

Dikjarazzjoni ta' falliment ma tiksirx id-drittijiet tal-kredituri jew ta' partijiet terzi li rreġistraw ipoteka fuq l-assi jew proprjetà oħra tal-parti falluta li jinsabu fi Stat Membru differenti tal-Unjoni Ewropea jew fi Stat Membru tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huwa parti għall-Ftehim taż-Żona Ekonomika Ewropea, mingħajr l-esklużjoni ta' xi partijiet organizzati tal-proprjetà u b'mod partikolari, id-dritt ta' trasferiment tal-proprjetà biex tkopri dejn jew id-dritt li jiġi kopert id-dejn mill-benefiċċji mogħtija mill-proprjetà, pleġġ u drittijiet ipotekarji, id-dritt li jintalab ir-rilaxx tal-proprjetà mill-persuni responsabbli għaliha kontra l-volontà tal-parti awtorizzata jew id-dritt li l-proprjetà tintuża bħala t-trustee tagħha (l-Artikolu 462 tal-Att dwar il-Falliment). Dan japplika għad-drittijiet u t-talbiet personali imniżzla fir-registru tal-artijiet u tal-ipoteki u f'registri pubbliċi oħra fejn l-eżerċizzju tagħhom jirriżulta fil-kreazzjoni tad-drittijiet imsemmija hawn fuq.

Skont l-Artikolu 463(1) tal-Att dwar il-Falliment, ir-riżerva tad-dritt ta' sjieda lill-bejjiegh f'kuntratt ta' bejgħ ma tiskadix bħala riżultat ta' dikjarazzjoni ta' falliment ta' bank domestiku li huwa l-akkwist tal-oġġett tal-ftehim jekk, meta' jiġi dikjarat il-falliment, l-oġġett tal-ftehim ikun jinsab fi Stat Membru differenti tal-Unjoni Ewropea jew fi Stat Membru tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huwa parti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea.

Dikjarazzjoni ta' falliment ta' bank domestiku li qed jittrasferixxi ass ma tistax ttipprovdi bażi għall-irtirar mill-kuntratt ta' bejgħ jekk l-oġġett tal-bejgħ kien trasferit qabel għe ddikjarat il-falliment u l-oġġett tal-bejgħ kien jinsab barra l-pajjiż meta għe ddikjarat il-falliment.

Skont l-Artikolu 464, l-eżerċizzju tad-drittijiet li, sabiex jinholqu, jeżistu jew jiġu trasferiti, jridu jiġu mniżzla f'registru, żvelati f'kont jew depożitati f'depożitu ċentrali, jiġu regolati mil-liġi tal-pajjiż fejn jinżammu dawn ir-registri, kontijiet jew depożiti.

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 464, id-dritt ta' riakkwist għandu jiġi regolat mil-liġi applikabbli għall-obbligi kuntrattwali li jirregolaw il-ftehim li ta lok għad-dritt.

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 464, il-liġi applikabbli għall-obbligi kuntrattwali li jirregolaw it-tranzazzjonijiet konklużi f'suq regolat għandhom japplikaw għall-ftehimiet iffirmati fi hdan il-qafas tat-tranzazzjonijiet imwettqa fis-suq regolat fi hdan it-tifsira tal-Att dwar in-Negozju fl-Istrumenti Finanzjarji tad-29 ta' Lulju 2005.

It-tpaċċja prevista fl-Artikolu 467 tal-Att dwar il-Falliment għandu jiġi regolat mil-liġi dwar l-obbligi kuntrattwali li japplikaw għall-ftehim ta' tpaċċja.

Barra minn hekk, skont l-Artikolu 467(1) tal-Att dwar il-Falliment, id-dikjarazzjoni ta' falliment ma tiksirx id-dritt tal-kreditur li jpaċi d-dejn tiegħu mad-dejn tal-parti falluta fejn dan huwa permess skont il-liġi applikabbli għad-dejn tal-parti falluta.

L-eżekuzzjoni u l-validità ta' tranżazzjoni legali mwettqa wara dikjarazzjoni ta' falliment u li tikkonsisti fit-trasferiment ta' proprjetà immobbli, ta' bastiment tal-baħar jew inġenju tal-ajru li jrid jitniżzel fir-registru, jew tat-trasferiment ta' drittijiet li, sabiex jiġu kreati, sabiex jeżistu jew jiġu trasferiti, jridu jitniżzlu f'registru, imniżzla f'kont jew iddepożitati f'depożitu ċentrali, għandhom jiġu regolati mil-liġi tal-pajjiż fejn tinsab il-proprjetà jew fejn huma miżmuma dawn ir-registru, kontijiet jew depożiti.

Skont l-Artikolu 469 tal-Att dwar il-Falliment, id-dispożizzjonijiet dwar l-eżekuzzjoni u l-invalidità ta' tranżazzjoni legali mwettqa bi ħsara għall-kredituri ma japplikawx fejn il-liġi applikabbli għat-tranzazzjoni ma tippermettix li tranżazzjonijiet legali mwettqa bi ħsara għall-kredituri jitqiesu mhux eżegwibbli.

Skont l-Artikolu 470 tal-Att dwar il-Falliment, l-effetti ta' dikjarazzjoni ta' falliment fuq proċedimenti legali pendenti quddiem qorti ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea jew Stat Membru tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huwa parti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea jiġu evalwati skont il-liġi tal-pajjiż fejn huma pendenti l-proċedimenti.

L-aħħar aġġornament: 12/04/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jaġġornaw xi fitt mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirriflettix il-ħruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.